

Порхун Микола Григорович
кандидат сільськогосподарських наук,
старший науковий співробітник

Освіта

- 1971–1975 рр. – навчання в Немішаєвському радгосп-технікумі;
- 1975–1982 рр. – навчання в Білоцерківському сільськогосподарському інституті імені П. Л. Погребняка;
- 1992 р. – захист кандидатської дисертації на тему: «Оптимизация племенной работы в мясном скотоводстве с использованием методов популяционной генетики и ЭВМ». Отримав диплом кандидата сільськогосподарських наук із спеціальності 06.02.01 – розведення та селекція сільськогосподарських тварин;
- 2007 р. – присвоєно вчене звання старшого наукового співробітника із спеціальності 06.02.01 – розведення та селекція сільськогосподарських тварин.

Кар'єра

- 1975–1979 рр. – ветеринарний фельдшер у дослідному господарстві Центральної дослідної станції штучного осіменіння сільськогосподарських тварин;
- 1979–1987 рр. – старший зоотехнік, а потім – молодший науковий співробітник відділу АСУ в Українському науково-дослідному інституті розведення та штучного осіменіння великої рогатої худоби;
- 1987–1989 рр. – головний зоотехнік радгоспу «Дударківський»;
- 1989–1990 рр. – інженер, а потім – завідувач лабораторії кріобіології Київського обласного центру НТТМ «Новатор»;
- 1990–1992 рр. – заступник начальника з виробництва Ново-Олександрівського селекційно-обчислювального центру;
- 1992–2003 рр. – начальник управління агропромислової діяльності багатогалузевого виробничого об'єднання «Дудинка» Таймирського АО Красноярського краю.
- 2003 р. – старший науковий співробітник лабораторії генофонду м'ясних порід, а з 2004 р. – завідувач лабораторії генофонду порід Інституту розведення і генетики тварин УААН;
- 2005–2011 рр. – заступник директора з наукових інновацій та виконуючий обов'язки завідувача лабораторії генофонду порід Інституту розведення і генетики тварин НААН;
- 2011–2016 рр. – заступник директора з науково-виробничої діяльності Інституту розведення і генетики тварин імені М.В.Зубця НААН;
- 2016–2018 рр. – радник директора з економічних питань Інституту розведення і генетики тварин імені М.В.Зубця НААН;
- 2018–2019 рр. – старший науковий співробітник відділу генетичних ресурсів тварин Інституту розведення і генетики тварин імені М.В.Зубця НААН;
- 2019–2020 рр. заступник директора з науково-виробничої діяльності Інституту розведення і генетики тварин імені М.В.Зубця НААН;

- 01.01.2020 р. і донині – заступник директора із впровадження інновацій Інституту розведення і генетики тварин імені М.В.Зубця НААН.

Наукова діяльність

- Забезпечення функціонування банку генетичних ресурсів сільськогосподарських тварин Інституту розведення і генетики тварин імені М.В.Зубця НААН;
- розроблення системи селекції у скотарстві України; оцінки бугаїв за якістю потомства; програм селекції з породами великої рогатої худоби;
- розроблення методичних підходів до збереження і раціонального використання генофонду сільськогосподарських тварин України, автоматизації інформаційної системи ведення молочного і м'ясного скотарства.

Керівник та виконавець завдань Інституту розведення і генетики тварин імені М.В.Зубця НААН: ПНД “Збереження генофонду сільськогосподарських тварин” (“Збереження генофонду”), ПНД 24. «Система організаційно-економічних, технічних та селекційних рішень з ефективності виробництва продукції молочного і м'ясного скотарства», ПНД 30 «Збереження біологічного різноманіття та системи роботи в малочислених популяціях сільськогосподарських тварин та їх використання у селекційному процесі», ПНД 37. «Система роботи в популяціях і збереження біологічного різноманіття генетичних ресурсів сільськогосподарських тварин» («Збереження генофонду порід»), ПНД 29 «Розроблення інноваційних технологій виробництва, систем годівлі та методів селекції великої рогатої худоби і забезпечення якості продукції скотарства» («Скотарство») та інших. Наразі є виконавцем завдань за ПНД № 31 «Генетичне поліпшення сільськогосподарських тварин, їх відтворення та збереження біорозмаїття» («Генетика, збереження та відтворення біоресурсів у тваринництві»): 31.02.03.01.Ф «Удосконалити методи збереження генетичного матеріалу різних видів сільськогосподарських тварин та створення електронного репозитарію генетичних ресурсів», ДР № 0121U108119 та 31.02.02.01.П «Дослідження господарсько корисних ознак великої рогатої худоби української чорно- та червоно-рябих молочних порід за вбирного схрещування з голштинською», ДР № 0121U108120.

Нагороди та подяки

- Почесна грамота Президії Української академії аграрних наук (2008 р.);
- Присвоєно почесне звання «Заслужений працівник сільськогосподарства України» (2009 р.);
- Почесна відзнака Української академії аграрних наук (2009 р.);
- Грамота Бориспільської Районної державної адміністрації та Бориспільської районної ради за багаторічну сумлінну працю та з нагоди Дня незалежності України (2017 р.);

- Пам'ятна ювілейна медаль «100 років Національної академії аграрних наук України» (2020 р.).

Автор понад 60 наукових праць, в т.ч. трьох монографій, 13 науково-методичних рекомендацій, 5 каталогів, 3 програм. Має 6 патентів України на корисну модель та 3 свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір.

Наукові праці (2017–2021 роки)

Монографії

1. Гладій М. В., Башенко М. І., Полупан Ю. П., Порхун М. Г. та ін. Селекційні, генетичні та біотехнологічні методи удосконалення і збереження генофонду порід сільськогосподарських тварин ; за ред. М. В. Гладія і Ю. П. Полупана ; ІРГТ ім. М. В. Зубця НААН. Полтава : Техсервіс, 2018. 791 с.

Рекомендації

1. Сидоренко О. В., Войтенко С. Л., Полупан Ю. П., Вишневський Л. В., Порхун М. Г., Прийма С. В., Ільницька Т. Є. Оцінка господарськи корисних ознак великої рогатої худоби молочних і молочно-м'ясних порід : рек. / заг. ред. С. Л. Войтенко. Полтава : ПП "Астроя", 2021. 26 с.

2. Сидоренко О. В., Войтенко С. Л., Порхун М. Г. Результати оцінки великої рогатої худоби племінних стад дослідних господарств мережі НААН та рекомендації щодо ведення племінної справи у молочному скотарстві. Полтава : ПП "Астроя", 2020. 38 с.

3. Гладій М. В., Кругляк О. В., Мартинюк І. С., Порхун М. Г., Черноостровець Н. М., Кулакова М. Б. Методичні рекомендації з прибуткового використання генетичних ресурсів молочного скотарства України. Чубинське, 2020. 16 с.

4. Гладій М. В., Полупан Ю. П., Кебко В. Г., Дєдова Л. О., Остаповець Л. І., Порхун М. Г., Передрій М. М., Мітіогло Л. В., Шаран П. І., Бірюкова О. Д. Організація нормованої годівлі молочної худоби. Каталог інноваційних розробок НААН, рекомендованих для впровадження в агропромислове виробництво ; за ред. акад. НААН Я. М. Гадзало. Київ : Аграрна наука, 2018. С. 140.

5. Гладій М. В., Єфіменко М. Я., Кругляк О. В., Шаран П. І., Полупан Ю. П., Ковтун С. І., Порхун М. Г., Мітіогло Л. В., Передрій М. М. Науково-експериментальна база Інституту розведення і генетики тварин імені М. В. Зубця НААН в умовах ринкових відносин / НААН, Ін-т розведення і генетики тварин імені М. В. Зубця ; за ред. : М. В. Гладія. Чубинське, 2017. 41 с.

Статті у зарубіжних виданнях

1. Митиогло Л. В., Передрій Н. Н., Полупан Ю. П., Кебко В. Г., Порхун Н. Г., Джус П. П., Дєдова Л. А. Компьютерная модель оперативной оптимизации рационов детализированного кормления лактирующих коров. Животноводство и ветеринарная медицина. 2018. № 4 (31). С. 28–32.

Статті у фахових виданнях України

1. Вишневецький Л. В., Порхун М. Г., Сидоренко О. В., Джус П. П. Банк генетичних ресурсів тварин ІРГТ ім. М.В.Зубця НААН у системі збереження біорізноманіття тваринництва України. Розведення і генетика тварин. Київ, 2017. Вип. 53. С. 21–28.
2. Гладій М. В., Кругляк О. В., Порхун М. Г., Мартинюк І. С. Ефективність виробничої діяльності експериментальної бази Інституту розведення і генетики тварин імені М.В.Зубця НААН. Розведення і генетика тварин. Київ, 2017. Вип. 53. С. 100–106.
3. Гладій М. В., Муржа І. І., Кебко В. Г., Полупан Ю. П., Порхун М. Г., Дєдова Л. О., Шеляг І. В. Інноваційна технологія виробництва високопротеїнових кормових добавок з гідролізованої пір'яної сировини та крові в ТОВ "Комплекс Агромарс". Розведення і генетика тварин. Київ, 2017. Вип. 53. С. 107–115.
4. Мітіогло Л. В., Передрій М. М., Гладій М. В., Кебко В. Г., Полупан Ю. П., Порхун М. Г., Дєдова Л. О., Остаповець Л. І. Комп'ютерна модель оптимізації раціонів годівлі лактуючих корів як один з ефективних факторів реалізації їх селекційно-генетичного потенціалу. Розведення і генетика тварин. Київ, 2017. Вип. 54. С. 74–91.
5. Муржа І. І., Кебко В. Г., Полупан Ю. П., Порхун М. Г., Дєдова Л. О., Зазуля І. М. Жива маса, збереженість, забійний вихід і якість м'яса курчат-бройлерів при згодовуванні комбінованої кров'яно-пір'яної кормової добавки. Розведення і генетика тварин. Київ, 2018. Вип. 56. С. 71–76.
6. Войтенко С. Л., Порхун М. Г., Сидоренко О. В., Ільницька Т. Є. Генетичні ресурси сільськогосподарських тварин України початку третього тисячоліття. Розведення і генетика тварин. Київ, 2019. Вип. 58. С. 110–119. doi.org/10.31073/adg.58.15.

Патенти на корисну модель та авторське право на твір

2. Ковтун С. І., Войтенко С. Л., Щербак О. В., Сидоренко О. В., Порхун М. Г., Троцький П. А. Спосіб відбору та кріоконсервації сперми кнурів місцевих порід : пат. 145565 Україна № 202003685 ; заявл. 19.06.2020 ; опубл. 28.12.2020. Бюл. № 24.
2. Гладій М. В., Кебко В. Г., Муржа І. І., Кобаль Б. І., Полупан Ю. П., Порхун М. Г., Зозуля І. М. Інноваційна технологічна лінія з виробництва комбінованої високопротеїнової кров'яно-пір'яної кормової добавки : пат. 121732 Україна № 201707083 ; заявл. 05.07.2017 ; опубл. 11.12.2017, Бюл. № 23.
3. Гладій М. В., Кебко В. Г., Дєдова Л. О., Дорошенко Ю. В., Вишневецький Л. В., Порхун М. Г., Остаповець Л. І. Спосіб виробництва сухих замінників незбираного молока : пат. 99123 Україна № 201410530 ; заявл. 26.09.2014 ; опубл. 25.05.2015, Бюл. № 10.
4. Гладій М. В., Славов В. П., Кебко В. Г., Дідківський А. В., Кривий М. М., Порхун М. Г., Тимчак В. С. Екологічний енергоресурсозберігаючий спосіб сушіння рідкої пивної дробини : пат. 99124 Україна № 201410531 ; заявл. 26.09.2014 ; опубл. 25.05.2015, Бюл. № 10.
5. Кебко В. Г., Порхун М. Г., Микитюк Д. М., Сундіков В. М.,

Кальнобродський О. І., Найденко В. Г., Корх І. В., Микитюк Д. М. Добавка рибна високопротеїнова : пат. 49790 Україна № 200912113 ; заявл. 25.11.2009 ; опубл. 11.05.2010, Бюл. № 9.

6. Кебко В. Г., Порхун М. Г., Микитюк Д. М., Сундіков В. М., Кальнобродський О. І., Корх І. В., Панасенко І. Г. Спосіб виробництва добавки рибної високопротеїнової : пат. 49791 Україна № 200912114 ; заявл. 25.11.2009 ; опубл. 11.05.2010, Бюл. № 9.

7. Сидоренко О. В., Войтенко С. Л., Порхун М. Г. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 96704 "Літературний письмовий твір науково-освітнього характеру «Результати оцінки великої рогатої худоби племінних стад дослідних господарств мережі НААН та рекомендації щодо ведення племінної справи у молочному скотарстві. Дата реєстрації 18.03.2020 ; заявл. 10.03.2020 ; опубл. 18.03.2020, Бюл. № 58.